

Raport z rynku CO₂

Nr 27, czerwiec 2014

Analiza kształtowania się poziomu cen jednostek EUA i CER w czerwcu¹

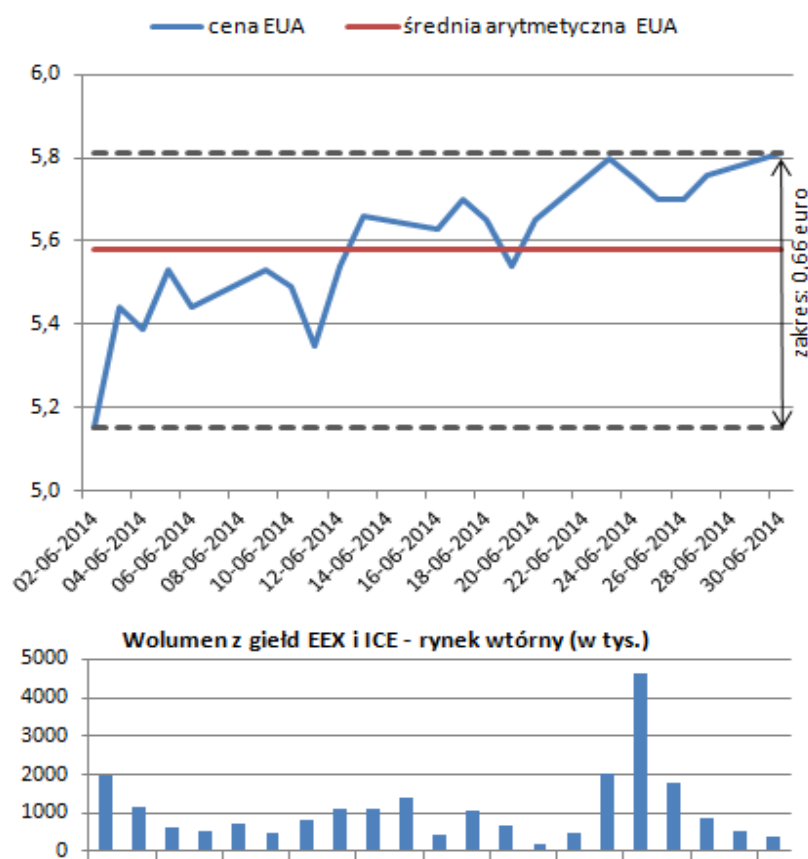
Dzienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA na rynku spot (wykres 1) w czerwcu 2014 roku poruszały się w przedziale od 5,15 do 5,81 euro. Poziom minimum cenowego został wyznaczony w dniu 2 czerwca, natomiast maksimum w dniu 30 czerwca. Zakres zmienności cen uprawnien EUA w miesiącu wyniósł 11,36% cenowego maksimum miesiąca, co jest wynikiem nieco niższym niż w maju.

W pierwszym tygodniu czerwca kurs uprawnien EUA wzrósł o 7,38% głównie dzięki wzmożonym zakupom uprawnien ze strony producentów energii elektrycznej, którzy próbowali wykorzystać wysokie marże na sprzedaży energii elektrycznej (największe pogorszenie koniunktury na tym rynku od 2008 r.)². Od strony podażowej - inwestorzy, którzy tanio zakupili uprawnienia w poprzednim miesiącu mogli je teraz sprzedać z odpowiednio wysokim zyskiem³. Wzrostom

sprzyjała również informacja podana przez Departament Energii Komisji Europejskiej, który zapowiedział, że nie będzie się sprzeciwiał wprowadzeniu mechanizmu rezerwy stabilizacyjnej w obecnym okresie EU ETS. Po tygodniu wzrostów nastąpiła korekta notowań kursu do poziomu poniżej 5,4 euro.

Od 12 czerwca kurs uprawnień znów powrócił na ścieżkę wzrostową za sprawą forsowanej koncepcji przeniesienia całego wolumenu backloadingowego bezpośrednio do rezerwy stabilizacyjnej oraz z uwagi na wzrost ceny gazu na rynku brytyjskim w związku z możliwymi

Wykres 1. Dienne ceny zamknięcia transakcji uprawnieniami EUA oraz poziom wolumenu na rynku spot w czerwcu 2014 roku [w euro]



Źródło: Opracowanie własne KOBIZE na podstawie danych giełd ICE oraz EEX

¹ Opracowano na podstawie informacji prasowych m.in. serwisu Reuters Point Carbon i stron Komisji Europejskiej.

² Carbon Market Europe, vol. 13, issue 20, 6 June 2014

³ Tamże

Tabela 1. Przyczyny największych zmian cenowych na rynku uprawnień EUA w czerwcu 2014 roku

L.p	Data (od ceny zamknięcia „x” do ceny zamknięcia „y”)	% zmiana ceny w stosunku do dnia sprzed okresu	Prawdopodobna przyczyna wzrostu/spadku ceny EUA
1	2-9 czerwca	+7,38%	<ul style="list-style-type: none"> • Duży popyt na uprawnienia generowany przez producentów energii elektrycznej; • Wzrost zapotrzebowania na uprawnienia na aukcjach organizowanych przez EEX (niekiedy popyt 7-krotnie przewyższał podaż); • Szansa na wprowadzenie mechanizmu rezerwy stabilizacyjnej jeszcze w obecnym okresie EU ETS.
2	9-11 czerwca	-3,25%	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zysków przez inwestorów.
3	11-17 czerwca	+6,54%	<ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie rządu niemieckiego dla bezpośredniego przeniesienia 900 mln uprawnień backloadingowych do rezerwy stabilizacyjnej w obecnym okresie EU ETS tj. do końca 2017 r.; • Apel kilku ministrów państw UE do Komisji Europejskiej o szybsze przedstawienie celów w zakresie efektywności energetycznej; • Wzrost ceny gazu na rynku brytyjskim po informacji o możliwych blokadach dostawy gazu rosyjskiego do Europy.
4	17-19 czerwca	-2,80%	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja zysków przez inwestorów; • Nieobecność na rynku dużych inwestorów z Niemiec (z powodu święta państwowego).
5	19-30 czerwca	+4,87%	<ul style="list-style-type: none"> • Wzrost zapotrzebowania na uprawnienia na aukcjach organizowanych przez EEX (niekiedy popyt 8-krotnie przewyższał podaż) oraz na rynku wtórnym ICE i EEX (obroty w dniu 24 czerwca przekroczyły 4,5 mln uprawnień EUA); • Optymistyczne oczekiwania inwestorów przed publikacją projektu Komisji Europejskiej dot. efektywności energetycznej w UE.

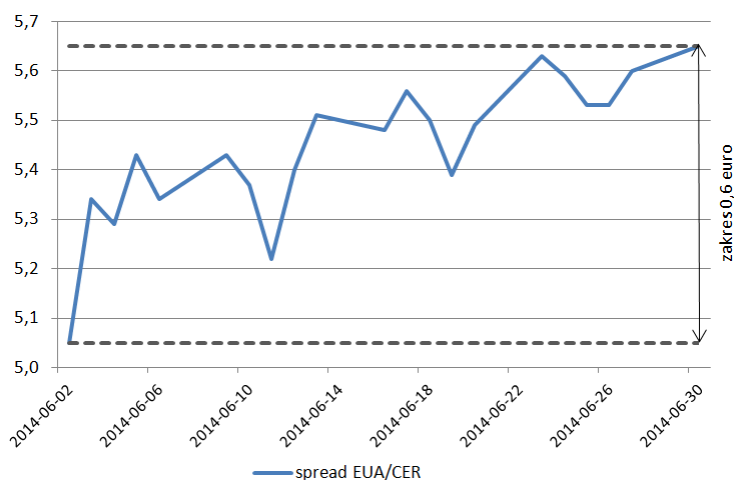
Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie informacji prasowych.

blokadami dostaw gazu rosyjskiego do Europy. W dniu 13 czerwca nie tylko zostały odrobione straty sprzed 2 dni, ale od dołu ceny uprawnień EUA przekroczyły średnią arytmetyczną z 21 dni transakcyjnych czerwca (czerwona linia na wykresie 1). Z zawirowaniami w dostawach rosyjskiego gazu również miał związek apel ministrów środowiska 7 państw członkowskich (Belgii, Dani, Grecji, Irlandii, Luksemburga, Niemiec i Portugalii), dotyczący przedstawienia projektu nowych celów efektywności energetycznej dla UE na najbliższym spotkaniu z Komisją Europejską w dniu 25 czerwca.

W dniach 18-19 czerwca miała miejsce druga korekta spadkowa. Inwestorzy nie wierzący w dalszy wzrost cen zrealizowali zyski⁴, przyczyniając się do spadku wartości uprawnień EUA do poziomu 5,54 euro. Popytowi na uprawnienia nie pomogła również nieobecność na rynku dużych inwestorów z Niemiec, którzy w dniu 19 czerwca obchodzili święto państwowe. Niemieccy producenci energii elektrycznej, tacy jak np. RWE, E.ON czy Vattenfall są największymi kupcami uprawnień EUA na

⁴ Carbon Market Europe, vol. 13, issue 22, 20 June 2014

Wykres 2. Spread EUA/CER w czerwcu 2014 r. [w euro]



Źródło: Opracowanie własne KOBiZE na podstawie danych Reuters Point Carbon

rynku, dzięki czemu ich wpływ na cenę jest bardzo istotny⁵.

Od zamknięcia notowań w dniu 19 czerwca do ostatniego dnia czerwca ceny uprawnień wzrosły o 4,87% na skutek bardzo dużego popytu z rynku pierwotnego (w dniu 23 czerwca współczynnik popytu do podaży na aukcji EEX wyniósł 8,21) oraz wtórnego, na którym obroty sięgały nawet 4,5 mln uprawnień EUA. Można założyć, że wysokie obroty na obydwu rynkach w końcówce miesiąca wynikały z optymizmu inwestorów względem szybszego wprowadzenia mechanizmu rezerwy stabilizacyjnej. Analitycy Point Carbon przewidują, że przyspieszenie wprowadzenia rezerwy stabilizacyjnej o 4 lata oraz przeniesienie 900 mln uprawnień EUA bezpośrednio do rezerwy spowoduje wzrost cen uprawnień o 50% do końca 2020 r. w stosunku do propozycji Komisji Europejskiej⁶.

Przez cały czerwiec ceny jednostek CER systematycznie rosły od wartości 0,10 euro do 0,16 euro na koniec miesiąca. Wzrost procentowy był niezwykle wysoki (60%), co jest charakterystyczne dla walorów mających status „śmięciowych”. Nie oznacza to jednak, że zmniejszyło się ryzyko spadku wartości

jednostek CER do poziomu zerowego. Oddalenie się cen jednostek CER od tego poziomu było wynikiem wzrostu cen uprawnień EUA. Warto odnotować również poziom średniej arytmetycznej cen jednostek CER, która w czerwcu wyniosła 0,14 euro.

Najbardziej korzystnym momentem do zamiany uprawnień EUA na jednostki CER był ostatni dzień czerwca. Wartość spreadu EUA/CER w tym dniu wyniosła 5,65 euro, co wynikało przede wszystkim z systematycznego umacniania się cen uprawnień EUA. Z kolei najmniej korzystnym dniem do wymiany walorów był 2 czerwca, kiedy wartość spreadu wyniosła 5,05 euro.

Podsumowując, uprawnienia EUA na rynku wtórnym spot w czerwcu zyskały na wartości 12,82% odrabiając z nawiązką straty z maja. Ceny jednostek CER wzrosły w tym czasie o 60%. Łączny wolumen obrotów uprawnień EUA na rynku kasowym z giełd ICE oraz EEX wyniósł blisko 23 mln uprawnień EUA i był niewiele wyższy niż w maju. W ramach rynku pierwotnego odbyło się 18 aukcji (16 na giełdzie EEX oraz 2 aukcje brytyjskie na ICE), na których sprzedano 36,91 mln uprawnień EUA. Współczynnik popytu do podaży uprawnień na wszystkich aukcjach wyniósł średnio 5,37⁷.

Kompilacja najważniejszych wydarzeń rynkowych w czerwcu 2014 roku:

- **4 czerwca** – Dyrekcja Generalna ds. Energii Komisji Europejskiej (DG Energy) informuje, że nie będzie się sprzeciwiać wprowadzeniu rezerwy stabilizacyjnej jeszcze w obecnym okresie rozliczeniowym, co proponują niektóre państwa UE (Komisja Europejska planuje

⁵ Carbon Market Europe, vol. 13, issue 22, 20 June 2014

⁶ Carbon Market Europe, vol. 13, issue 21, 13 June 2014

⁷ Jest to średnia ważona

wprowadzić rezerwę stabilizacyjną od przyszłego okresu rozliczeniowego).

- **4 czerwca** – Komisja Europejska informuje o ponownym uruchomieniu sprzedaży aukcyjnej uprawnień dla lotnictwa (EUAA) od września br.
- **10 czerwca** – Sejm przyjmuje nowelizację ustawy Prawo geologiczne i górnicze w zakresie wydobycia gazu z łupków⁸. Upraszcza ona procedury związane z przyznawaniem koncesji firmom poszukującym i wydobywającym gaz z łupków.
- **10 czerwca** – Sejm przyjmuje nowelizację ustawy Prawo ochrony środowiska w zakresie wdrożenia przepisów unijnej dyrektywy dot. emisji przemysłowych

efektywności energetycznej dla UE na najbliższym posiedzeniu dotyczącym wprowadzenia reform w EU ETS.

Czerwcowe aktualizacje prognoz cen uprawnień EUA w latach 2013-2020

Przyjmuje się, że prognozy cenowe, których przedmiotem są uprawnienia EUA mogą być dokonywane według dwóch różnych sposobów, tj.: według projekcji cen EUA w poszczególnych latach wykonywanych przez znane instytucje finansowe lub poprzez notowania kontraktów terminowych futures¹⁰, których instrumentem bazowym są uprawnienia EUA, a wygaśnięcie kontraktów następuje w grudniu danego roku (2014-2020).

Tabela 2. Notowania cen kontraktów terminowych futures EUA z dnia 3 lipca 2014 r. [w euro]

Rodzaj kontraktu/prognoza cen EUA	Rok z okresu 2014-2020						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
ICE ECX EUA Futures December*	6,05	6,23	6,47	6,73	7,01	7,26	7,55
Średnia w całym okresie	6,76						

*z terminem zapadalności w grudniu danego roku.

Źródło : www.barchart.com

(IED)⁹.

- **12 czerwca** – Rząd Niemiec występuje z propozycją bezpośredniego przeniesienia 900 mln uprawnień EUA do planowanej rezerwy stabilizacyjnej jeszcze w tym okresie EU ETS tj. do końca 2017 r.
- **17 czerwca** – Z powodu kryzysu na Ukrainie 7 ministrów środowiska z państw UE apeluje do Komisji Europejskiej o przedstawienie projektu nowych celów w zakresie

W tabeli 2 zamieszczono informacje o wycenach grudniowych kontraktów terminowych EUA z najbardziej płynnego w tej chwili rynku uprawnień EUA (o najwyższym wolumenie transakcji) – giełdy ICE/ECX. Dane, o których mowa powyżej, zostały opublikowane w dniu 3 lipca 2014 roku. Biorąc pod uwagę fakt, że termin zapadalności

¹⁰ Zgodnie z definicją podaną przez Giełdę Papierów Wartościowych kontrakt terminowy jest umową, w której kupujący zobowiązuje się do zakupu w przyszłości określonego towaru, zwanego instrumentem bazowym. Sprzedający zobowiązuje się natomiast do sprzedania określonego w kontrakcie instrumentu bazowego. Instrumentami bazowymi mogą być akcje, waluty, indeksy giełdowe, a właściwie dowolne wartości ekonomiczne, które można wyliczyć w sposób nie budzący wątpliwości.

⁸http://www.mos.gov.pl/arttykul/7_aktualnosci/22839_nowelizacja_ustawy_dot_gazu_lupkowego_przyjeta_przez_sejm.html

⁹http://www.mos.gov.pl/arttykul/7_aktualnosci/22840_sejm_znowelizowal_ustawe_dot_emisji_przemyslowych.html

kontraktów przypada na ostatni miesiąc każdego roku notowań, posłużono się okresem 2014-2020.

Średnia wycena kontraktów terminowych na uprawnienia EUA w kolejnych latach okresu 2014-2020 wzrosła w porównaniu do wycen kontraktów z poprzedniego miesiąca i wyniosła 6,76 euro.

W czerwcu dwie instytucje finansowe zaktualizowały prognozy cen EUA. Analitycy z firmy Energy Aspects obniżyli prognozę cen EUA na koniec tego roku z 9 do 8 €, z uwagi na łagodniejszą zimę w tym roku i zmniejszenie zapotrzebowania na uprawnienia EUA ze strony producentów energii elektrycznej. Natomiast Analitycy z Societe Generale w porównaniu do styczniowej prognozy obniżyli prognozy ceny EUA na koniec tego roku o około 2%, do poziomu 6,28 euro. Societe Generale prognozuje, że do 2020 r. średnia cena uprawnień EUA wyniesie 8,35 euro. Analitycy w swych prognozach uwzględnili pro-wzrostowy wpływ planu uruchomienia rezerwy stabilizacyjnej oraz nowej polityki klimatycznej do 2030 r.

Analitycy cytowani przez Point Carbon zauważają, że obecna nadwyżka uprawnień na rynku (szacowana na ok. 2 mld EUA) może się powiększyć do końca obecnego okresu EU ETS. Przyczyną może być konieczność sprzedaży uprawnień z rezerwy dla nowych instalacji oraz tych, które nie zostaną przydzielone w związku z zamknięciem niektórych instalacji w ramach EU ETS. Jak jednak zauważa jeden z przedstawicieli Komisji Europejskiej rezerwa NER równie dobrze może zostać w 100% wykorzystana¹¹. Zwiększeniu podaży może jednocześnie towarzyszyć wzrost popytu na uprawnienia, ponieważ wyższy wzrost gospodarczy w Europie może przełożyć się na wzrost emisji w EU ETS.

¹¹ Carbon Market Europe, vol. 13, issue 20, 6 June 2014

Najważniejsze informacje z innych systemów ETS¹²

- **4 czerwca** – Agencja Ochrony Środowiska USA (Environmental Protection Agency-EPA) podała do wiadomości nowe cele redukcyjne gazów cieplarnianych dla elektrowni w USA – 30% do 2030 r. w odniesieniu do 2005 r. (więcej w artykule poniżej)
- **4 czerwca** – Wang Shu, zastępca dyrektora departamentu ds. zmian klimatu w Chińskiej Narodowej Komisji Rozwoju i Reform (National Development and Reform Commission - NDRC), ogłasza że Chiny planują wdrożyć (lub co najmniej podjąć działania w tym kierunku w latach 2016-20) krajowy system ETS w 2017 r. obejmujący kluczowe sektory, w tym energię elektryczną, produkcję stali, cementu i metali nieżelaznych. Jednocześnie zaprzeczył doniesieniom o ustanowieniu celu redukcyjnego dla całego kraju.
- **13 czerwca** – Rząd Chin wymierza grzywnę w wysokości ok. 66 mln \$ w postaci karnych cen energii i opłat emisyjnych na instalacje w Chinach, które fałszowały swoje dane o emisjach. Wezwano również do korekty błędnych danych pod groźbą dalszych konsekwencji.
- **18 czerwca** – w mieście Chongqing zostaje uruchomiony ostatni, siódmy program pilotażowy ETS w Chinach.

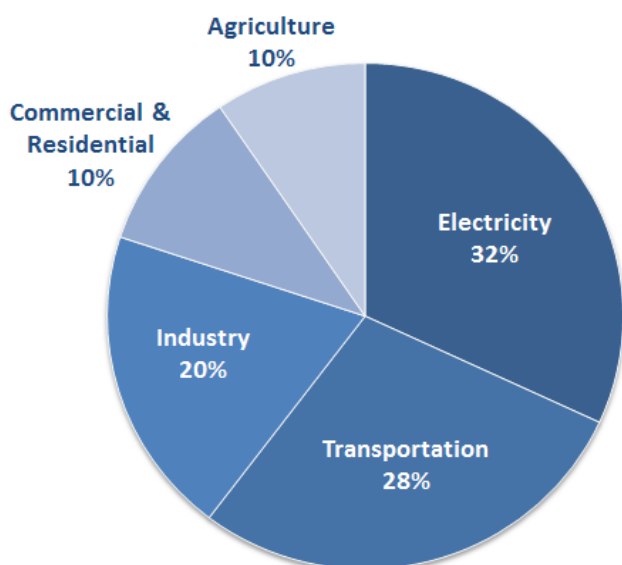
Stany Zjednoczone ograniczą emisję CO₂¹³

Amerykańska Agencja Ochrony Środowiska (EPA) przedstawiła 2 czerwca 2014 roku

¹² Opracowano na podstawie informacji prasowych m.in. serwisu Reuters Point Carbon

¹³ Na podstawie Regulatory Impact Analysis for the Proposed Carbon Pollution Guidelines for Existing Power Plants and Emission Standards for Modified and Reconstructed Power Plants, EPA, June 2014

Wykres 3. Procentowy udział poszczególnych sektorów w całkowitej emisji GHG w USA w 2012r.



Źródło: Inventory of U.S. Greenhouse Gas Emissions and Sinks: 1990-2012

propozycję nowych przepisów, które mają ograniczyć emisję CO₂ z sektora energetycznego o 25 % do 2020 i o 30 % do 2030 r. Jako punkt wyjścia przyjęto poziom emisji z 2005 r. ([link](#)).

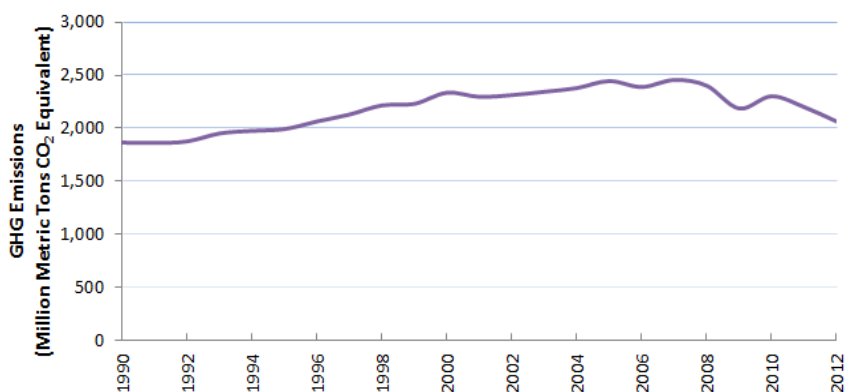
Nowy cel będzie o tyle łatwiejszy do osiągnięcia, że w ciągu minionych dziewięciu lat udało się już zmniejszyć emisję z sektora energetycznego o ok. 16%. Regulacje uderzą w elektrownie (głównie węglowe), które są odpowiedzialne za 1/3 emisji generowanych przez gospodarkę USA (wykres 3).

Elektrowni węglowych jest w USA ponad 600 i zgodnie z planem mają być stopniowo zastępowane czystszyimi źródłami wykorzystującymi gaz oraz odnawialnymi źródłami energii. Plan, który przygotowała Amerykańska Agencja Ochrony Środowiska (EPA), jest ambitną propozycją w zakresie amerykańskiej polityki klimatycznej.

Obecnie w USA nie istnieją żadne oficjalne ograniczenia w zakresie emisji CO₂. Natomiast na forum ONZ Amerykanie zobowiązali się do ograniczenia emisji CO₂ o 17% do roku 2020. Redukcja emisji CO₂ zgodnie z planem zaproponowanym przez EPA ma się odbyć m.in. za sprawą ograniczeń nałożonych na istniejące elektrownie. Obecnie udział elektrowni węglowych w amerykańskim miksie energetycznym wynosi ok. 37%, natomiast elektrownie gazowych i jądrowych - odpowiednio 30% i 19%. W przypadku OZE (bez energetyki wodnej) udział w wytwarzaniu energii elektrycznej w 2013 r. wynosił 6,2%, a rok wcześniej 5,4%. Emisje gazów cieplarnianych przy produkcji energii elektrycznej w 2012 r. wyniosły 2 064 [Mt CO₂ eq]

(75% z elektrowni węglowych i 24% z elektrowni gazowych¹⁴) w stosunku do emisji 2 446 [Mt CO₂ eq] w roku 2005 (wykres 4). Z kolei całkowita emisja GHG w USA w 2012 r. wynosiła 6 526 [Mt CO₂ eq] i spadła w stosunku do 7 254 [Mt CO₂ eq] w 2005 r. (wykres 5). Jednak jest to o 4,3% wyższa emisja¹⁵ w stosunku do roku bazowego

Wykres 4. Emisja GHG przy produkcji energii elektrycznej w USA latach 1990-2012 [w Mt CO₂ eq]



Źródło: Inventory of U.S. Greenhouse Gas Emissions and Sinks: 1990-2012

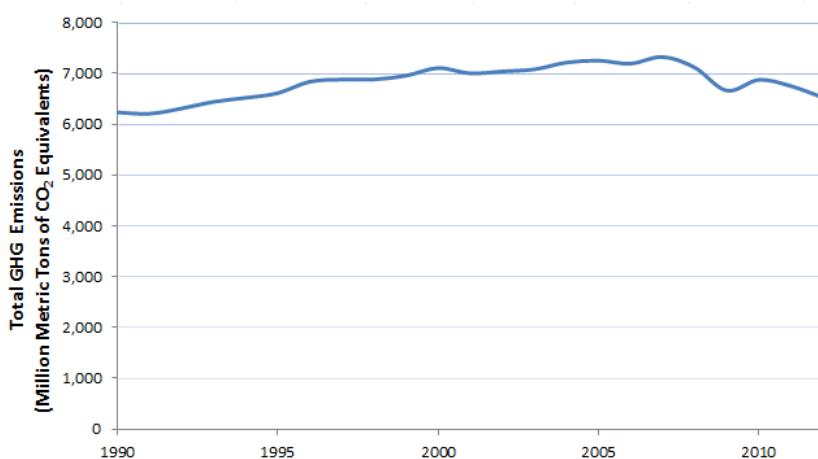
¹⁴ Inventory of U.S. Greenhouse Gas Emission and Sinks: 1990-2012, April 15, 2014

¹⁵ Dane o całkowitej emisji GHG (bez sektora LULUCF) według UNFCCC

Protokołu z Kioto ([link](#)).

Strategia przygotowana przez EPA ma wejść w życie na poziomie krajowym jeszcze w tym roku. Plan EPA zakłada redukcję emisji z elektrowni o 30 % do 2030 roku, średnio ze wszystkich stanów. Cele dla poszczególnych stanów są różne i biorą pod uwagę ich obecny poziom emisji oraz ich potencjalne możliwości redukcji. Niektóre stany będą miały większe cele redukcyjne niż 30%, a niektóre mniejsze. Stanowe plany w tym zakresie mają powstać do połowy 2016 r., co może

Wykres 5. Całkowita emisja GHG w USA latach 1990-2012 [w Mt CO₂ eq]



Źródło: Inventory of U.S. Greenhouse Gas Emissions and Sinks: 1990-2012

zaowocować przyjęciem nowych standardów i celów m.in. w zakresie wsparcia energetyki odnawialnej. Poszczególne Stany mogą dokonywać redukcji poprzez modernizację elektrowni lub przejścia na gaz ziemny. Stany mogą również zdecydować się na ograniczenie emisji, pozyskując więcej energii ze źródeł odnawialnych i poprawę efektywności energetycznej domów i przedsiębiorstw. EPA szacuje, że realizacja strategii ograniczania emisji pozwoli uniknąć ponad 600 tys. zgonów i 150 tys. ataków astmy u dzieci - spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza.

Strategia redukcji emisji CO₂ z pojazdów kategorii HDV

Komisja Europejska przedstawiła 21 maja 2014 r. propozycję strategii zmniejszenia zużycia paliwa oraz redukcji emisji CO₂ w pojazdach określanych jako HDV (ang.: *Heavy Duty Vehicles* – kategoria obejmująca pojazdy ciężarowe powyżej 3,5 ton oraz autokary powyżej 8 pasażerów). Po wprowadzeniu limitów emisji dla samochodów osobowych i vanów, proponowana strategia jest kolejnym krokiem na drodze do redukcji emisji CO₂ z transportu o 60% w 2050 roku (w porównaniu do 1990 r.). Proponowane w strategii cele redukcyjne są zbieżne z celami zawartymi w Mapie Drogowej 2050¹⁶ oraz Białej Księdze dla Transportu¹⁷.

Już w 2007 roku Rada Europejska zwróciła się do Komisji Europejskiej z prośbą o opracowanie i wdrożenie rozwiązań umożliwiających redukcję emisji CO₂ z pojazdów HDV.

Wyniki badań, na których opiera się Komisja Europejska pokazują, że od połowy lat 90. XX wieku do kryzysu w 2008 roku ilość towarów przewożonych transportem samochodowym stale wzrastała, zaś przewozy osób utrzymywały się w przybliżeniu na tym samym poziomie. Jednocześnie szacuje się, że emisje CO₂ z pojazdów HDV wzrosły między 1990 i

¹⁶ "A Roadmap for moving to a competitive low carbon economy in 2050. Komunikat Komisji Europejskiej z 8 marca 2011 r.", COM/2011/0112. Warto zauważyć, że wskutek polskiego weta Mapa drogowa nie została przyjęta w formie konkluzji Rady Ministrów UE, jednak funkcjonuje jako punkt odniesienia dla długookresowej polityki klimatycznej UE.

¹⁷ Biała Księga. Plan utworzenia jednolitego europejskiego obszaru transportu – dążenie do osiągnięcia konkurencyjnego i zasobooszczędnego systemu transportu. Komunikat Komisji Europejskiej z 28 marca 2011 r., COM/2011/0144.

2010 rokiem o około 36% (mimo kryzysu pod koniec tego okresu). Pojazdy z kategorii HDV odpowiadają za około ¼ emisji CO₂ z transportu i ok. 5% całkowitych emisji CO₂ w Unii Europejskiej. Brak działań mógłby spowodować, że w okresie 2030-2050 r. emisja CO₂ z pojazdów HDV pozostanie na poziomie zbliżonym do obecnego.

Kategoria HDV to grupa pojazdów bardzo zróżnicowana, co więcej – emisje z tych pojazdów w Unii Europejskiej nie były dotąd mierzone i rejestrowane w jednolity sposób (stąd podane powyżej wartości są jedynie szacowane). Potrzeba kontroli emisji w kategorii HDV wydaje się konieczna w UE. Podobne działania podjęto w Japonii, USA, Kanadzie i Chinach. W krajach tych działają główni konkurenci europejskich producentów pojazdów HDV, a brak działań lub zwłoka we wdrożeniu stosownych rozwiązań w UE może podnieść konkurencyjność producentów pojazdów spoza Europy.

Przytaczane przez Komisję Europejską analizy pokazują, że przy obecnym poziomie rozwoju technologii (z uwzględnieniem racjonalności ekonomicznej) zużycie paliwa w grupie HDV może być zmniejszone od 30 do 50% w zależności od rodzaju pojazdu, a 30% redukcji emisji może być osiągnięta w sposób efektywny kosztowo. Problemem nie wydaje się być brak odpowiednich technologii, ale brak stosownych regulacji i jednolitych standardów, które byłyby bodźcem dla producentów pojazdów i stymulowałyby wdrażanie bardziej energooszczędnych rozwiązań.

Zaproponowana przez Komisję Europejską strategia (choć wspomina o celach średnio i długookresowych), skupia się głównie na działaniach koniecznych do wdrożenia w najbliższym czasie. Działania te obejmują przede wszystkim opracowanie wspólnych metod pomiaru i dalej monitorowanie oraz rejestrowanie emisji CO₂ z pojazdów kategorii HDV. Ten krok jest kluczowy w ograniczaniu emisji w tak zróżnicowanej grupie.

W komunikacie przedstawiającym strategię zasygnalizowano, że propozycje legislacyjne obejmujące metody pomiaru, monitoringu i zasady raportowania emisji CO₂ z pojazdów HDV, pojawią się w 2015 roku. W tym celu Komisja opracowała już narzędzie symulacyjne VECTO, za pomocą którego mają być mierzone emisje z nowych pojazdów. Co ciekawe, proponuje się podejście holistyczne, tzn. uwzględniające emisje związane z całą eksploatacją pojazdu, a nie tylko z procesem spalania.

Wdrożenie systemu monitorowania emisji jest warunkiem koniecznym do podjęcia kolejnych kroków. W opublikowanej strategii Komisja Europejska nie zaproponowała jeszcze wdrożenia limitów emisji CO₂ dla pojazdów HDV (jak to zrobiono dla samochodów osobowych) lub innych narzędzi redukcji. Niemniej przewiduje się, że wśród przyszłych rozwiązań czołowe miejsce zajmą limity emisji CO₂ dla nowo-rejestrowanych pojazdów HDV, wspomina się również o rozwoju infrastruktury wspierającej stosowanie paliw alternatywnych. Przyjęcie proponowanych rozwiązań wymaga jednak określenia rzetelnego poziomu odniesienia (*baseline*), dlatego też w przedstawionej strategii główny nacisk w najbliższym czasie położony będzie na rejestrowaniu, raportowaniu i monitorowaniu emisji tak, aby wypełnić lukę informacyjną.

Światowa podaż jednostek CER

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej (UNFCCC)¹⁸ wynika, że w czerwcu zarejestrowano 12 projektów CDM (ang. *Clean Development Mechanism*). W sumie do 30 czerwca br. zarejestrowano 7530 projektów CDM. [\(link\)](#)

Liczba jednostek CER wydanych do końca czerwca 2014 r. to ok. 1 467 mln. W ciągu ostatniego miesiąca wydano ok. 9 mln jednostek CER. Natomiast w związku z

¹⁸ www.unfccc.int

realizacją działań programowych CDM (ang. *Programme of Activities – PoA*) do chwili obecnej wydano 140,6 tys. jednostek CER i liczba ta pozostaje taka sama od lutego 2014r.

Światowa podaż jednostek ERU

Z danych publikowanych przez Sekretariat Konwencji Klimatycznej dotyczących wydawanych jednostek ERU wynika, że w sumie do 15 czerwca br. wydano ok. 853,9 mln ERU. 97% tej wielkości zostało wygenerowane przez projekty JI realizowane wg ścieżki pierwszej (Track I), natomiast pozostałe 3% – przez projekty ścieżki drugiej (Track II).

Całkowita liczba zarejestrowanych projektów JI, realizowanych według ścieżki pierwszej wynosiła w czerwcu 548, natomiast następnę 52 projekty oczekują na rejestrację, która nastąpi wtedy, gdy do Sekretariatu zostanie wniesiona odpowiednia opłata rejestracyjna. Publikowane na stronie Sekretariatu dokumentacje projektowe (PDD) dotyczące projektów JI realizowanych wg ścieżki II, odnoszą się do 332 projektów JI i jednego działania programowego (PoA). 51 zgłaszanych projektów zostało ocenionych (tzw. *determination*), a redukcje emisji w 128 projektach zostały zweryfikowane.¹⁹

Mechanizmy rynkowe na sesji negocjacyjnej w Bonn

Podczas czerwcowej sesji negocjacyjnej Konwencji Klimatycznej (UNFCCC) w Bonn prowadzono dyskusje w odniesieniu do szeregu kwestii związanych z przyszłością mechanizmów rynkowych pod auspicjami Konwencji. Strony Konwencji debatowały intensywnie nad przeglądem istniejących mechanizmów projektowych Protokołu z Kioto, a więc mechanizmu czystego rozwoju (ang. *CDM – Clean Development Mechanism*), gdzie projekty realizowane są w krajach

rozwijających się, a także mechanizmu wspólnych wdrożeń (ang. *JI – Joint Implementation*), w którym uczestniczą kraje rozwinięte posiadające cele redukcyjne pod Protokołem. Dużo bardziej zaawansowane rozmowy dotyczą JI, gdzie Strony ustaliły już szereg kluczowych zmian w funkcjonowaniu mechanizmu, w tym utworzenie jednej ścieżki implementacji projektów (zamiast dotychczasowych dwóch). Według tej ścieżki istotną rolę w zakresie metod i kroków realizacji projektów będą miały państwa goszczące projekty. Państwa te będą nadzorowane na poziomie międzynarodowym przez specjalnie utworzony organ, w rodzaju istniejącego obecnie JISC - Komitet Nadzorujący JI (ang. *JISC – Joint Implementation Supervisory Committee*). W przeciwieństwie do JI, gdzie finalizacji przeglądu mechanizmu można spodziewać się już podczas COP 20 w Limie w grudniu br., negocjacje Stron w zakresie przeglądu zasad funkcjonowania CDM przebiegają o wiele wolniej a kością niezgody pomiędzy Stronami wydaje się być stopień reformacji CDM. Część Stron widzi przyszłość dla tego mechanizmu tylko wówczas, jeśli przeszłoby ono gruntowne zmiany, w tym m.in. w zakresie większego przyczyniania się krajów rozwijających do osiągnięcia redukcji emisji.

Strony kontynuowały również w Bonn dyskusje nt. potencjalnego znaczenia mechanizmów rynkowych w kontekście nowej architektury i reżimu klimatycznego, który ma obowiązywać wszystkie Strony Konwencji po roku 2020, w odniesieniu do takich kwestii jak np. rola UNFCCC w integrowaniu powstających globalnie systemów rynkowych (systemu handlu emisjami, mechanizmy kredytowania redukcji emisji itd.), ale tutaj również nie widać istotnego postępu, a to głównie z powodu równoległe prowadzonych dyskusji nad samym kształtem nowego porozumienia, co do którego wiążące decyzje mają zapaść już podczas COP 21 w Paryżu, w roku 2015.

¹⁹ Prezentacja „Joint Implementation. JISC Q&A session. Bonn, 12 June 2014” www.unfccc.int

Program LIFE

▶ 18 czerwca br. Komisja Europejska ogłosiła nabór do programu LIFE na rzecz Środowiska oraz Klimatu. Na stronie Komisji Europejskiej można znaleźć dokumenty aplikacyjne i szczegóły związane z konkursem oraz harmonogram naborów. Nabór dotyczy projektów „tradycyjnych”, projektów przygotowawczych, projektów zintegrowanych oraz projektów pomocy technicznej, a także projektów nakierowanych na budowanie potencjału i rozwijanie kompetencji. W ramach podprogramu dla ochrony klimatu, nabór będzie dotyczył jedynie projektów „tradycyjnych” i związanych z budowaniem potencjału (natomiast inne rodzaje projektów będą objęte naborem począwszy od 2015 r.).

Tematy priorytetowe dla projektów „tradycyjnych”:

- ochrona środowiska i efektywne

- gospodarowanie zasobami,
- przyroda i różnorodność biologiczna,
- zarządzanie i informacja w zakresie środowiska,
- łagodzenie skutków zmiany klimatu,
- dostosowywanie się do skutków zmiany klimatu,
- zarządzanie i informacja w zakresie klimatu.

▶ W ramach programu priorytetowego NFOŚiGW „Współfinansowanie programu LIFE” możliwe jest współfinansowanie projektów realizowanych w ramach Instrumentu Finansowego LIFE+ (realizowanego w perspektywie 2007-2013, jak też programu działań na rzecz środowiska i klimatu LIFE (realizowanego w latach 2014-2020).

Tabela 4. Kalendarium najważniejszych wydarzeń w lipcu 2014 r.

Dzień	Wydarzenie
7 lipca	Spotkanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego (posiedzenie inauguracyjne)
7 lipca	Spotkanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności Parlamentu Europejskiego (posiedzenie inauguracyjne)
22 lipca	Spotkanie Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii Parlamentu Europejskiego
23-24 lipca	Spotkanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności Parlamentu Europejskiego
W lipcu	<p>Terminy aukcji EUA w UE*:</p> <p>⇒ Od 1 lipca, każdy poniedziałek, wtorek i czwartek: Aukcja Unijna <u>1,873 mln</u> uprawnień EUA/aukcję (EEX) – start od 9:00 do 11:00</p> <p>⇒ Od 4 lipca, każdy piątek: Krajowa Aukcja Niemiecka, <u>2,352 mln</u> uprawnień EUA (EEX) – start od 9:00 do 11:00</p> <p>⇒ 2, 16 lipca: Krajowa Aukcja Brytyjska, <u>2,515 mln</u> uprawnień EUA/aukcję (ICE) – start od 9:00 do 11:00</p>

* na podstawie kalendarza aukcji giełd EEX i ICE/ECX, podane godziny zgodnie z czasem środkowoeuropejskim
 Źródło: Opracowanie własne KOBiZE

Niniejszy dokument może być używany, kopiowany i rozpowszechniany, w całości lub w części, wyłącznie w celach niekomercyjnych i z zachowaniem praw autorskich, w szczególności ze wskazaniem źródła ich pochodzenia.



Działalność KOBiZE jest finansowana ze środków
Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Kontakt:

Zespół Strategii, Analiz i Aukcji

Krajowy Ośrodek Bilansowania
i Zarządzania Emisjami

Instytut Ochrony Środowiska -
Państwowy Instytut Badawczy

ul. Chmielna 132/134
00-805 Warszawa

e-mail: raportCO2@kobize.pl